

PATENTNI SPIS BR. 16289

Ungarische Wolframlampenfabrik Joh. Kremenezky Aktiengesellschaft, Budapest,
Madarska
Dinamički zvučnik.

Prijava od 14 novembra 1938.

Važi od 1 marta 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 30 novembra 1937 (Austrija)

Poznati dinamički zvučnici, kod kojih se kakav oscilacioni kalem kreće u polju linija sila u kakvom vazdušnom meduprostoru kakvog magnetnog sistema, imaju još veliku nezgodu, da ovo magnetno polje nije odgovarajući homogeno, tako, da pogon, odnosno kretanje scilacionog kalema u magnetnom polju ne odgovara na svi-ma mestima struji koja protiče kroz kalem kao što bi to bio slučaj u kakvom homogenom polju, usled čega se kod reprodukovanja dobijaju nelinearna deformisanja i t. sl. Smetnje u homogenosti polja potiču poglavito odatle, što na krajevima vazdušnog meduprostora postoji prema u-polje opadajući tok linija sile tako zvani tok zasipanja, i osim toga je tok linija sile, takođe i glavnog toka, na unutrašnjem kraju vazdušnog meduprostora veći no na spoljnjem kraju. Dakle se naročito kod kretanja kalema, kod kojeg njegov kraj dospeva iz glavnog toka u znatno slabiji tok rasipanja javljaju znatna deformisanja u reprodukovanim. Za njihovo otklanjanje su predlagane već različite mere, tako: da se dubina meduprostora toliko uveća ili da se dužina kalema tako izabere, da zavojni kalema pri kretanju kalema nikada ne izadu iz oblasti glavnog toka. Ipak se ove mere često ne mogu dobro udružiti sa drugim konstrukcionim uslovima, i takođe ne pomažu dovoljno u svima okolnostima.

Predmet ovog pronalaska jeste sada to, da se ove nezgode otklone pomoću jedno-

stavnih sredstava. A ovo se po pronalasku postiže time, što su delovi magnetnog sistema, koji obrazuju vazdušni meduprostor, odgovarajućim uobičajenjem njihovih zidova, koji graniče vazdušni meduprtosor, ili različitim (u magnetskom odnosu) izvedenjem ovih ili pomoću obe mere tako izvedeni, da je polje linija sile u vazdušnom meduprostoru homogeno u celoj oblasti kroz koju oscilacioni kalem prolazi pri svome kretanju.

Na nacrtu je pronalazak prikazan šematicki pomoću primera izvođenja koji su u sledećem bliže objašnjeni.

Na sl. 1 i 2 su pokazani u izgledu odnosno delimično u radikalnom preseku delovi jednog običnog dinamičkog zvučnika koji ovde uglavnom dolaze u obzir. Sa 1 je označena gornja ploča pola, sa 2 jezgro jednog magnetnog sistema oblika lonca, a sa 3 je označen oscilacioni kalem jednog takvog zvučnika koji je pokretan u kružnom prstenastom vazdušnom meduprostoru 4 ovoga sistema. Na sl. 3 su u vidu dijagrama 6 ucrtane jačine magnetskog polja u pravcu po dubini vazdušnog meduprostora 4, pri čemu je nad svakom tačkom linije x kao apscisne ose koja se pruža približno sredinom meduprostora nanesena kao ordinata jačina magnetskog polja koja u ovoj tačci vlada. Iz toka krivulje 6 se vidi, da se glavnom toku u meduprostoru na njegovim krajevima pridružuje tok rasipanja koji brzo opada, i da ni glavni tok nije homogen, već da je prema unutraš-

njem (donjem) kraju vazdušnog međuprostora jači no na njegovom gornjem kraju, tako, da dakle tok linija sile takođe nije simetričan (prema središnjoj ravni u polnoj ploči). Sad je jasno, da se kalem 3, koji se u vazdušnom međuprostoru kreće aksijalno tamo i amo u pravcu označenom dvostranom strelicom u svojim različitim položajima u vazdušnom međuprostoru pokazanim na sl. 2 sa 3, 3', 3'', nalazi u različito jakim magnetskim poljima i da će u sledi toga reprodukovanje zvuka ili t. sl. usled ovoga biti deformisano.

Na sl. 4 je sad radi primera pokazano, kako se pomoću odgovarajućeg izdubljenja, koje se prema unutra (dole) malo povećava, srednjeg dela 1'' zida 1' polne ploče koji ograničava vazdušni međuprostor može tako uticati na tok linija sile u vazdušnom međuprostoru, da je magnetsko polje u celoj oblasti, u kojoj se kreće oscilacioni kalem, praktično stvarno homogeno, kao što to pokazuje diagram 7. Isto dejstvo može biti postignuto i time, da se površina 2' jezgra 2 magnetskog sistema odgovarajući izdubi. Ali u ovom cilju mogu biti predviđene i obe mere jednovremeno u odgovarajućoj meri.

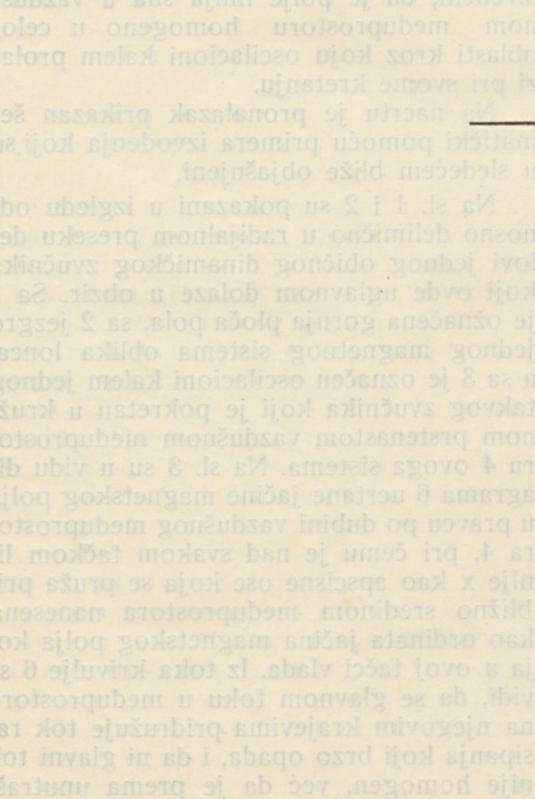
Homogeno se izvođenje magnetskog polja u oblasti koja dolazi u obzir pak može postići i time, što se delovi magnetnog sistema, koji graniče međuprostor, na dodatnim mestima obrazuju iz materija sa

odgovarajući drugim magnetskim osobinama (no što ih imaju prvi delovi), n. pr. da se oblažu odgovarajući izvedenim ometačima iz materija manjeg permeabiliteta ili t. sl.

Patentni zahtevi:

1. Dinamički zvučnik sa oscilacionim kalemom pokretnim u vazdušnom međuprostoru kakvog magnetnog sistema, naznačen time, što su delovi magnetnog sistema, koji obrazuju vazdušni međuprostor, odgovarajućim uobičavanjem njihovih zidova, koji ograničuju međuprostor, ili njihovim izvođenjem iz različitog materijala (u magnetskom pogledu) ili predviđanjem obeju mera, tako izvedeni, da polje linija sile u vazdušnom međuprostoru bude homogeno u celoj oblasti u kojoj se oscilacioni kalem kreće.

2. Dinamički zvučnik po zahtevu 1 sa magnetnim sistemom oblika lonca, naznačen time, što su zid (1') polne ploče (1) koji graniči vazdušni međuprostor (4) ili odgovarajuća površina (2') jezgra (2) magnetskog sistema ili oboje (kod 1'' odnosno 2'') idući prema krajevima vazdušnog međuprostora (4) izdubljeni, celishodno prema unutrašnjem (donjem) kraju vazdušnog međuprostora malo više izdubljeni, tako, da magnetsko polje u celoj oblasti kretanja oscilacionog kalema (3) bude odgovarajući homogeno.

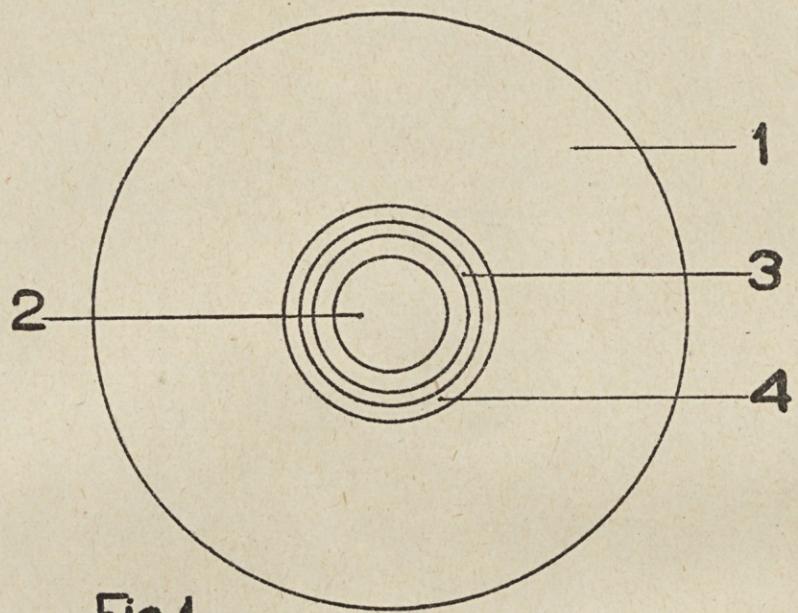

Fig.1.

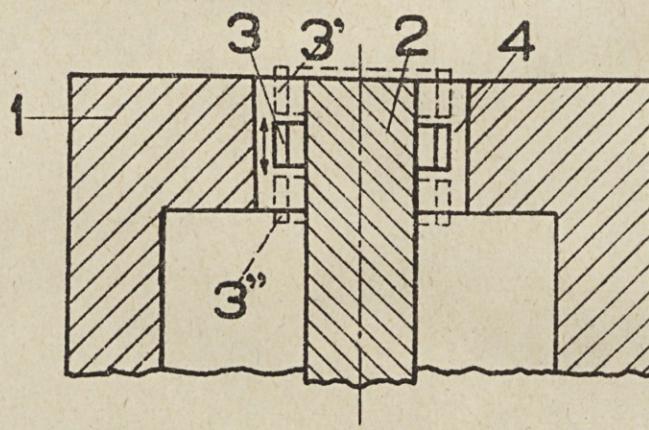

Fig.2

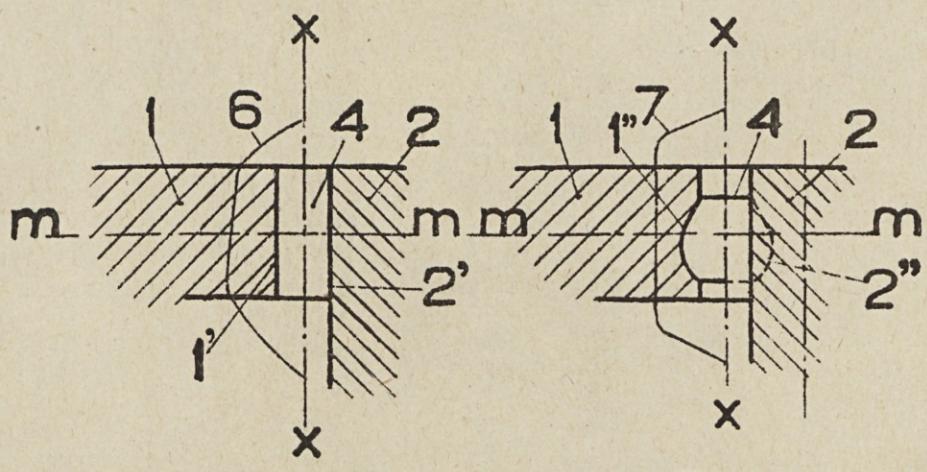

Fig.3.

Fig.4.

